

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

06 квітня 2016 р. № 3-рш

м. Запоріжжя

Справа № 02/50-15

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення від 22.02.2016 № 02-12-спр та матеріали справи № 02/50-15 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Запоріжгаз» (69035, м. Запоріжжя, вул. Заводська, буд. 7, код за ЄДРПОУ - 03345716) (далі – ПАТ «Запоріжгаз»; Товариство),

ВСТАНОВИЛА:

До територіального відділення надійшла заява [інформація з обмеженим доступом], яка мешкає за адресою: [інформація з обмеженим доступом] (далі – Заявниця) щодо припинення ПАТ «Запоріжгаз» газопостачання квартири Заявниці з підстав, не передбачених чинним законодавством.

За результатами розгляду заяви в діях ПАТ «Запоріжгаз», які полягали у припиненні газопостачання Заявниці, у зв'язку із заміною останньою газового приладу, вбачались ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку постачання природного газу, шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

В зв'язку з цим, розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 18.09.2015 № 93-р було розпочато провадження у справі № 02/50-15, про що листами від 18.09.2015 № 02-18/05-2744 та від 18.09.2015 № 02-18/05-2745 повідомлено Заявницю та ПАТ «Запоріжгаз» відповідно.

ПАТ «Запоріжгаз», відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), є юридичною особою. Товариство діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженим загальними зборами акціонерів Товариства (протокол від 11.04.2013 № 14) та зареєстрованим виконавчим комітетом Запорізької міської ради від 24.05.2013 (реєстраційна справа № 11031050025004465).

Предметом (основними видами) діяльності ПАТ «Запоріжгаз», є зокрема: надання населенню, установам і організаціям, які фінансуються з державного і місцевих бюджетів, релігійними організаціями, промисловим споживачам та іншим суб'єктам господарювання послуг з розподілу природного, нафтового газу та газу (метану) вугільних родовищ та постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ і скрапленого газу (пункт

2.2.1. Статуту).

Згідно Статуту (пункт 2.1), метою (ціллю) створення та діяльності Підприємства, зокрема, є: отримання прибутку.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Підприємство є суб'єктом господарювання.

Відносини, які виникають між газопостачальними, газорозподільними підприємствами та споживачами природного газу (населенням), регулюються Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою НКРЕ від 09.12.1999 № 2246 зі змінами та доповненнями) (далі - Правила).

За визначенням, наведеним у пункті 2 Правил, газопостачання - це послуга, яка передбачає реалізацію природного газу шляхом транспортування його до споживача.

За приписами пункту 2 Правил, газорозподільне підприємство - це суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює транспортування природного газу газорозподільними мережами безпосередньо споживачам, у власності чи в користуванні якого перебувають газорозподільні мережі та інші виробничі об'єкти, та який здійснює щодо них функції з оперативно-технологічного управління.

За вимогами пункту 31 Правил, газорозподільне підприємство має право, зокрема, припиняти постачання газу споживачеві у випадках, передбачених у пункті 6 цих Правил, у тому числі на підставі відповідної письмової заяви газопостачального підприємства;

Пунктом 10 Правил встановлено, що розрахунок населення за надані послуги з газопостачання здійснюється за роздрібними цінами на природний газ, що використовується для потреб населення, диференційованими залежно від місячного обсягу та видів споживання, що встановлені НКРЕКП.

Механізм установлення (формування, розрахунку та затвердження) роздрібних цін на природний газ, що використовується для потреб населення, визначає Порядок встановлення роздрібних цін на природний газ для населення, затверджений Постановою НКРЕ від 31.03.2011 № 466, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 27 травня 2011 р. за № 637/19375 (далі - Порядок).

Згідно з пунктом 3.2 Порядку, роздрібні ціни на природний газ для потреб населення розраховуються з урахуванням, в тому числі і загального тарифу на транспортування природного газу (розрахункового рівня тарифу, встановленого НКРЕКП, який є єдиним рівнем вартості послуг із транспортування 1000 куб. м природного газу магістральними та розподільними трубопроводами територією України для всіх замовників таких послуг, окрім замовників, власні газопроводи яких безпосередньо підключені до магістральних газопроводів).

Таким чином, оплачуючи послугу з газопостачання за встановленими НКРЕ (НКРЕКП) роздрібними цінами на природний газ для населення, побутові споживачі (населення) оплачують також послугу газорозподільного підприємства з транспортування природного газу розподільними трубопроводами.

Дослідження ринку послуг з транспортування природного газу розподільними трубопроводами (розподілу природного газу) проведено у відповідності до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика).

Об'єктами дослідження є:

- ПАТ «Запоріжгаз»;
- послуга з транспортування природного газу розподільними трубопроводами (розподілу природного газу).

Визначення товару, основних продавців та покупців (споживачів) цього товару.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу» (чинний до 01.10.2015) розподіл природного газу - це господарська діяльність на ринку природного газу, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з транспортуванням природного газу газорозподільними мережами з метою його доставки споживачам.

Тариф на транспортування природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ розподільними трубопроводами встановлює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (стаття 4. Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу»)

Беручи до уваги, що за визначенням у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери), **товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є **послуга з транспортування природного газу розподільними трубопроводами**.

Діяльність, пов'язана з розподілом трубопроводами природного газу, провадиться за умови отримання відповідної ліцензії, яка видається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (стаття 6 Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу»).

Таким ліцензіатом є ПАТ «Запоріжгаз» (до 14.04.2015 - ліцензія НКРЕ від 27.07.2010 АВ № 527258; з 14.04.2015 - ліцензія НКРЕКП від 29.04.2015 АЕ № 642479).

Таким чином, **продавцем** товару є ПАТ «Запоріжгаз».

Споживачами вказаної послуги є - фізичні особи (населення), які отримують природний газ відповідно до договорів про надання населенню послуг з газопостачання та використовують його для побутових потреб (приготування їжі, підігріву води та опалення житлових приміщень). При цьому, послугу з транспортування природного газу розподільними трубопроводами фізичні особи (населення) оплачують через роздрібні ціни на природний газ для населення, встановлені НКРЕ (НКРЕКП), до складу яких включено і вартість послуги із транспортування природного газу розподільними трубопроводами.

Товарними межами досліджуваного ринку є послуга з транспортування природного газу розподільними трубопроводами, яка за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.

Територіальні (географічні) межі ринку визначено відповідно до Методики, шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів, що належить до групи взаємозамінних товарів, є неможливим або недоцільним.

Відповідно до пункту 2.1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ, затверджених постановою НКРЕ від 13.01.2010 №12, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15.01.2010 №29/17324 (далі - Ліцензійні умови), однією з умов провадження господарської діяльності з розподілу газу є наявність у ліцензіата розподільних мереж, які перебувають у його власності чи користуванні.

Відповідно до пункту 2.1.3 Ліцензійних умов, провадження господарської діяльності з розподілу газу здійснюється газорозподільним підприємством лише на території, затвердженій НКРЕ. Територія провадження ліцензіатом господарської діяльності з розподілу газу – територія, межі, якої та схема розподільних газопроводів, що перебувають у власності чи користуванні ліцензіата, нанесені на географічну карту місцевості (пункт 1.3 Ліцензійних умов)

У ПАТ «Запоріжгаз» у власності перебувають діючі газорозподільні мережі, розташовані на території Запорізької області (крім м. Мелітополь, Мелітопольського, Веселівського та Приазовського районів).

Таким чином, територіальним (географічними) межами досліджуваного ринку є територія ліцензованої діяльності ПАТ «Запоріжгаз» - Запорізька область (крім м. Мелітополь, Мелітопольського, Веселівського та Приазовського районів), де розташовано газорозподільні мережі.

Часовими межами досліджуваного ринку, згідно із розділом 7 Методики, визначено січень 2015 року – березень 2016 року.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

Внаслідок обумовлення особливих умов здійснення ліцензіатом діяльності з транспортування природного газу розподільними трубопроводами, наявна та потенційна конкуренція на вказаному ринку відсутня. Відтак, ПАТ «Запоріжгаз» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає споживачам послугу з розподілу природного газу (транспортування природного газу розподільними трубопроводами) в територіальних (географічних) межах Запорізької області, де розташовано газорозподільні мережі, що перебувають у власності ПАТ «Запоріжгаз».

Враховуючи вищевикладене, ПАТ «Запоріжгаз» протягом січня 2015 року – березня 2016 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку транспортування природного газу розподільними трубопроводами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (крім м. Мелітополь, Мелітопольського, Веселівського та Приазовського району Запорізької області), де розташовані власні діючі газорозподільні мережі, як таке, що не має жодного конкурента на ринку.

Відповідно до пункту 4 Правил, послуги з газопостачання надаються споживачеві на підставі договору, що укладається між ним, газопостачальним і газорозподільним підприємствами відповідно до типового договору, затвердженого у встановленому порядку.

Заявницею у 2001 році було придбано квартиру, розташовану за адресою: *[інформація з обмеженим доступом]* (далі – Квартира).

Для отримання послуг з газопостачання Квартири, між *[інформація з обмеженим доступом]* та ПАТ «Запоріжгаз» укладено Договір про надання послуг з газопостачання *[інформація з обмеженим доступом]* (далі – Договір), який був чинний в березні 2015 року. Згідно з пунктом 6.2.21 Договору, в Квартирі Заявниці встановлено газовий прилад - плита газова чотириконфоркова (далі ПГ-4).

26.03.2015 робітниками ПАТ «Запоріжгаз» в ході проведення планово-технічного обслуговування (далі - ПТО) було відключено Заявницю від газопостачання, про що складено відповідний акт від 26.03.2015 про відключення об'єктів від газопостачання (далі – Акт про відключення).

В Акті про відключення зазначено підстави, згідно з якими, Заявниці було припинено газопостачання, а саме: (початок цитати) «Нарушение ПБСГУ пункт 4.5.7 – самовольная замена ПГ-4. Нарушение пункта 10 пункта 28 Типового договора о предоставлении услуг по газоснабжению – вмешательство в действующую систему газоснабжения – самовольная установка газового оборудования. Установлена заглушка ду-15 на газопровод опуска ПГ4 и опломбирована пломбой № R12026464. Обмылено мыльной эмульсией утечек газа нет. Абоненту дан инструктаж» (кінець цитати).

За поясненнями ПАТ «Запоріжгаз», наданими листами від 06.07.2015 № 19/7297 та від 12.11.2015 № 40/12235-О, об'єкт Заявниці був відключений від газопостачання за порушення, передбачене пунктом 4.5.7 Правил безпеки систем газопостачання України, затверджених наказом Держнаглядохоронпраці 01.10.1997 № 254, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 травня 1998 р. за № 318/2758 (далі – Правила безпеки), а саме самовільна заміна ПГ-4, що є підставою відключення.

В підтвердження факту заміни Заявницею плити газової, ПАТ «Запоріжгаз» надано територіальному відділенню «Виконавчу-технічну документацію на газифікацію природним газом житлового будинку *[інформація з обмеженим доступом]*. 1997 рік», в якій зазначено, що в *[інформація з обмеженим доступом]* встановлена ПГ-4 «Дніпро 82».

Згідно з вимогами пункту 4.5.7 Правил безпеки (які діяли на момент відключення Заявниці від газопостачання), переміщення і заміна газових приладів і апаратів провадяться СПГГ або газовими службами підприємств з урахуванням вимог нормативних документів і внесенням змін в технічну документацію.

При цьому, пунктом 4.5.7 Правил безпеки не передбачено припинення газопостачання у разі здійснення переміщення і заміни газових приладів і апаратів СПГГ або газовими службами підприємств.

Пунктом 4.5.11 Правил безпеки передбачено, що відключенню від системи газопостачання з установкою заглушки підлягають прилади і апарати, в яких не забезпечена

герметичність і які мають несправну автоматику безпеки, а також несправні димоходи, вентиляційні канали і їх оголовки.

За результатами ПТО внутрішньобудинкової системи газопостачання будинку, розташованого за адресою [інформація з обмеженим доступом], робітниками ПАТ «Запоріжгаз» 26.03.2015 складено акт про підсумки ПТО, відповідно до якого, в квартирах зазначеного будинку, в т.ч. і квартирі Заявниці (початок цитати) «...Сварочные швы и резьбовые соединения проверены внешним осмотром и путём обмыливания. Утечек газа нет. Газовые приборы и РТР в технически исправном состоянии. Тяга в ДВК есть» (кінець цитати).

Тобто, за результатами ПТО в квартирі Заявниці виток газу не було.

Відповідно до пункту 6.14 Порядку доступу до Єдиної газотранспортної системи України, затвердженого постановою НКРЕ від 19.04.2012 №420, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07 травня 2012 року за № 721/21034, у випадку реконструкції чи технічного переоснащення об'єктів газоспоживання: що не призводить до зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) та збільшення пропускної потужності мереж ЄГТСУ в точці приєднання, в установленому порядку вносяться відповідні зміни до проектної документації внутрішнього газопостачання без видачі технічних умов.

За поясненнями ПАТ «Запоріжгаз», заміна в квартирі Заявниці газової плити «Дніпро» на газову плиту «Дружковка» не призвело до збільшення пропускної потужності мереж в точці приєднання та місце розташування газової плити «Дружковка» по відношенню до газової плити «Дніпро» не змінено.

Підстави для припинення газопостачання на об'єкт та/або газові прилади і пристрої споживача визначені пунктом 6 Правил, а саме:

- проведення планово-профілактичного обслуговування та/або капітального ремонту систем газопостачання;
- ліквідація наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновних робіт;
- несвоєчасна та/або не в повному обсязі оплата послуг з газопостачання з урахуванням вимог пункту 19 цих Правил;
- самовільне використання газу споживачем;
- самовільне підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання;
- зривання або пошкодження пломб на запірних пристроях, засувках на ввіді в будинок, пошкодження або зняття інвентарних заглушок тощо;
- порушення споживачем Правил безпеки систем газопостачання, що створює загрозу виникнення аварійної ситуації;
- подання споживачем письмової заяви про припинення газопостачання;
- відмова споживача від встановлення лічильника газу з ініціативи і за кошти газопостачального підприємства.

Тобто, пунктом 6 Правил, визначено вичерпний перелік підстав для припинення газопостачання споживачу, і в ньому не передбачено випадку припинення газопостачання у разі заміни газового приладу, який не призводить до заміни місця розташування та збільшення пропускної потужності мереж ЄГТСУ в точці приєднання.

Відповідно до пункту 2 Порядку відшкодування збитків, завданих газопостачальному або газорозподільному підприємству внаслідок порушення споживачем природного газу Правил надання населенню послуг з газопостачання, а також споживачеві природного газу внаслідок порушення газопостачальним або газорозподільним підприємством Правил надання населенню послуг з газопостачання, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) 28.10.2014 №184, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 січня 2015 №8/26453 (далі – Порядок відшкодування збитків), самовільне підключення – виявлений факт підключення споживачем об'єкта споживача або окремих газових приладів і пристроїв до системи газопостачання з порушенням встановленої законодавством процедури.

Відшкодування збитків споживачем, відповідно до Порядку відшкодування збитків,

здійснюється, зокрема, у разі самовільного підключення шляхом прихованого газопроводу та підключення поза лічильником газу або в результаті якого перевищується діапазон обчислення лічильника газу.

Зазначене підтверджується і роз'ясненнями НКРЕКП (лист до територіального відділення від 03.09.2015 № 40-09/579), як органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, до повноважень якого, згідно з пунктом 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 №715/2014 відноситься, зокрема, розгляд звернень споживачів та надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП.

Із вищезазначених роз'яснень НКРЕКП (лист від 03.09.2015 № 40-09/579), йдеться, що «випадки припинення газопостачання передбачені пунктом 6 Правил, зокрема, припинення газопостачання на об'єкт та/або газові прилади і пристрої споживача проводять у разі:

- самовільного підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання (самовільне підключення - це підключення шляхом прихованого газопроводу та підключення поза лічильником газу або в результаті якого перевищується діапазон обчислення лічильника газу);

- порушення споживачем Правил безпеки, що створює загрозу виникнення аварійної ситуації (порушень Правил безпеки, що створюють загрозу виникнення аварійної ситуації, ПАТ «Запоріжгаз» не надано)».

Ні в Акті про відключення, ні в акті про підсумки ПТО внутрішньобудинкової системи газопостачання будинку, розташованого за адресою *[інформація з обмеженим доступом]*, не зазначалось щодо наявності в квартирі Заявниці прихованого газопроводу, який підключено поза лічильником газу або в результаті якого перевищується діапазон обчислення лічильника газу.

Тобто, заміна в квартирі Заявниці газового приладу, що не призвело до зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) та збільшення пропускної потужності мереж ЄГТСУ в точці приєднання, не є самовільним підключенням.

Таким чином, ПАТ «Запоріжгаз» припинило *[інформація з обмеженим доступом]* газопостачання не врахувавши відсутність ознак, які б свідчили про самовільне підключення газового приладу Заявниці до газових мереж, та за відсутності у ПАТ «Запоріжгаз» доказів того, що в газовому приладі Заявниці не була забезпечена належна герметичність, що суперечать чинному законодавству.

Внаслідок недотримання ПАТ «Запоріжгаз» вимог чинного законодавства, *[інформація з обмеженим доступом]* не має змоги отримувати послугу з газопостачання, що призвело до ущемлення її інтересів.

Альтернатива в отриманні послуги з газопостачання у Заявниці відсутня.

Такі дії ПАТ «Запоріжгаз», які полягають у припиненні газопостачання Квартири *[інформація з обмеженим доступом]* з підстав, не передбачених чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку розподілу природного газу (транспортування природного газу розподільними трубопроводами), шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

На подання з попередніми висновками від 19.02.2016 № 02-12-спр по справі № 02/50-15 ПАТ «Запоріжгаз», листом від 09.03.2016 № 19/2403, надало до територіального відділення свої заперечення щодо результатів розгляду справи.

1. ПАТ «Запоріжгаз» стверджує, що 26.03.2015 року при проведенні ПТО в Квартирі Заявниці було встановлено, що наявна в квартирі газова ПГ-4 не передбачена проектно-технічною документацією, а отже має місце факт самовільного підключення до системи газопостачання

Крім цього в квартирі на існуючому газопроводі було виявлено наявність

непередбаченого проектно-технічною документацією опуску (відводок) газопроводу Ду-15, що також свідчить про наявність факту самовільного втручання в існуючу систему газопостачання, що створює загрозу виникнення аварійної ситуації.

Враховуючи вищезазначене ПАТ «Запоріжгаз» у відповідності до вимог законодавства було припинено газопостачання на вказаний об'єкт, за наслідками чого було складено відповідний акт.

Пунктом 3 Правил визначено, що постачання природного газу здійснюється відповідно до Правил безпеки та цих Правил.

У відповідності до пункту 6 Правил, газопостачання на об'єкт та/або газові прилади і пристрої споживача припиняється у разі самовільного підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання та/або у разі порушення споживачем Правил безпеки, що створює загрозу виникнення аварійної ситуації.

Пунктом 4.5.7 Правил безпеки визначено, що переміщення і заміна газових приладів і апаратів провадяться СПГГ або газовими службами підприємств з урахуванням вимог нормативних документів і внесення змін в технічну документацію.

Пунктом 4.9 Положення про технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання житлових будинків, громадських будівель, підприємств побутового та комунального призначення, яке затверджено наказом Державної акціонерної холдингової компанії «Укргаз» від 30.07.1997 № 35 і зареєстровано в Міністерстві юстиції України 2 жовтня 1997 р. за № 451/2255 (далі – Положення про ПТО), передбачено, що самовільно встановлене або непридатне до подальшої експлуатації газове обладнання, а також прилади з відводом продуктів згорання газу в димові канали, в яких відсутня тяга, повинні відключатися з оформлення відповідного акта.

Вищезазначені заперечення ПАТ «Запоріжгаз» не приймаються до уваги та спростовуються матеріалами справи.

Відповідно до пункту 7 Правил, про припинення газопостачання складається акт у двох примірниках, один з яких залишається у споживача.

В Акті про відключення зазначено єдину підставу, згідно з якою Заявниці було припинено газопостачання, а саме: «Нарушение ПБСГУ пункт 4.5.7 – самовольная замена ПГ-4. Нарушение пункта 10 пункта 28 Типового договора о предоставлении услуг по газоснабжению – вмешательство в действующую систему газоснабжения – самовольная установка газового оборудования» (мова оригіналу).

Про наявність непередбаченого проектно-технічною документацією опуску (відводку) газопроводу Ду-15, як підстави для припинення газопостачання, в Акті про відключення Заявниці від газопостачання не було зазначено. Крім того, ні Акті про відключення, ні в Акті про ПТО, ні в будь-яких інших документах, наданих ПАТ «Запоріжгаз» територіальному відділенню, не зазначалось про підключення додаткових газових приладів до такого опуску (відводку).

В роз'ясненнях НКРЕКП (лист від 03.09.2015 № 40-09/579), зазначено, зокрема, що «самовільне підключення» - це підключення шляхом прихованого газопроводу та підключення поза лічильником газу або в результаті якого перевищується діапазон обчислення лічильника газу, а підтверджені порушень Правил безпеки, що створюють загрозу виникнення аварійної ситуації, ПАТ «Запоріжгаз» не надано».

Пунктом 4.5.27 Правил безпеки визначено, що власники житлових і громадських будинків повинні, зокрема, негайно повідомляти СПГГ про необхідність відключення газових приладів при виявленні несправностей димоходів, вентканалів і самовільно встановлених газових приладів.

Крім того, Правилами безпеки передбачено лише, що відключенню від системи газопостачання з установкою заглушки підлягають прилади і апарати, в яких не забезпечена герметичність і які мають несправну автоматику безпеки, а також несправні димоходи, вентиляційні канали і їх оголовки.

Згідно з Актом огляду домоволодіння раніше відключеного від системи газопостачання від 26.03.2015, в квартирі Заявниці на опуск (відводок) було встановлено та опломбовано заглушку. Про наявність додаткового обладнання, яке було підключено до такого опуску

(відводку), в цьому акті не зазначено. При цьому, будь якого посилання в наданих ПАТ «Запоріжгаз» документах про наявність в Квартирі Заявниці самовільно встановлено додаткового газового обладнання до цього опуску (відводку), не має.

Тобто, в даному випадку, ПАТ «Запоріжгаз» у разі виявлення опуску (відводку), який не відповідає проектно-технічній документації, повинно було відключити його шляхом встановлення заглушки, що Товариство і зробило. При цьому, відключення всіх наявних газових приладів у квартирі Заявниці, зокрема і ПГ-4, не передбачено законодавством.

2. ПАТ «Запоріжгаз» зазначає, що посилання на акт ПТО внутрішньобудинкової системи газопостачання від 26.03.2015, яким встановлений факт технічної справності газових приладів, наявності тяги в димоході та відсутності витоків газу, як на встановлення факту відсутності ознак аварійної ситуації, не може бути використане як доказ вини ПАТ «Запоріжгаз», оскільки цей акт був складений вже після відключення газового приладу Заявниці та встановлення заглушки.

Вищезазначені заперечення ПАТ «Запоріжгаз» не приймаються до уваги та спростовуються наступним.

Відповідно до договору на технічне обслуговування систем газопостачання житлових будинків [інформація з обмеженим доступом], під час проведення ПТО, Товариство виконує, зокрема, такі роботи:

- перевірку на щільність газопроводів, газових приладів та пристроїв;
- перевірку відповідності установи газових приладів та пристроїв, побудови приміщень, прокладання газопроводів до вимог будівельних норм проекту і правил експлуатації.

Пунктом 4.12 Положення про ПТО передбачено, що за підсумками ПТО СПГГ складає і надає власнику ВБСГ перелік недоліків, виявлених під час ПТО, які повинні бути усунені, зокрема, наявність елементів ВБСГ (до яких відносяться газопроводи низького тиску від запірного пристрою на вводі в будинок чи споруду, всі такі пристрої, розташовані між вводом та краном, встановленим перед газовим обладнанням, а також усі побутові газові прилади та апарати незалежно від їх технологічного призначення, прилади обліку газу), які потребують заміни або ремонту.

В висновках за результатами ПТО внутрішньобудинкової системи газопостачання будинку, розташованого за адресою [інформація з обмеженим доступом], які вказано в акті про підсумки ПТО від 26.03.2015, зазначено, що в квартирах будинку (в тому числі в [інформація з обмеженим доступом], де мешкає Заявниця) проведено технічне обслуговування ВБСГ у повному обсязі згідно з відповідною технологічною інструкцією та здійснено інструктаж мешканців (абонентів) зазначеного об'єкта з правил безпечного користування газовими приладами (інвентаризаційна відомість).

Висновки ПТО: «Сварочные швы и резьбовые соединения проверены внешним осмотром и путём обмыливания. Утечек газа нет. Газовые приборы и РТР в технически исправном состоянии. Тяга в ДВК есть. Знаходятся в технически исправном состоянии, укомплектованы та придатні до експлуатації протягом року (трьох років) (мова оригіналу).

В акті про підсумки ПТО від 26.03.2015 в графі «Порушення, виявлені під час проведення ПТО ВБСГ, які підлягають усуненню» зазначено зауваження, а саме:

- фасадний газопровід потребує фарбування;
- почистити решітку ВК - № [інформація з обмеженим доступом].

Тобто, з акту про підсумки ПТО вбачається, що в квартирі Заявниці було здійснено перевірку газового приладу, який, за результатами перевірки, знаходиться в справному стані та витоків газу не має.

Враховуючи вищевикладене, заперечення ПАТ «Запоріжгаз» спростовуються вищевикладеним та матеріалами справи і не можуть вплинути на прийняття рішення по суті.

На витяг з подання про попередні висновки від 19.02.2016 № 02-12-спр, надісланий територіальним відділенням [інформація з обмеженим доступом] листом від 22.06.2016 № 02-18/05-459, Заявниця заперечень не надала.

На підставі вищевикладеного, дії ПАТ «Запоріжгаз», які полягають у припиненні газопостачання Квартири [інформація з обмеженим доступом] з підстав, не передбачених чинним законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку транспортування природного газу розподільними трубопроводами, шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

Частиною 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення вищезазначеного порушення передбачена відповідальність у вигляді накладення штрафу у розмірі до 10 % доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Згідно зі звітом про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) «форма №2» чистий дохід ПАТ «Запоріжгаз» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік складає 913 056 000 грн. (дев'ятсот тринадцять мільйонів п'ятдесят шість тисячі гривень).

При визначенні розміру штрафу враховано, що:

- порушення мало місце на ринку транспортування природного газу розподільними трубопроводами (розподіл природного газу);

- згідно з «Податковою декларацією з податку на прибуток підприємства» дохід ПАТ «Запоріжгаз» за 2015 рік від надання послуг з транспортування (розподілу) природного газу газорозподільними трубопроводами складає [інформація з обмеженим доступом].

- газопостачання газової плити [інформація з обмеженим доступом] на теперішній час не відновлено,

- порушення триває.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Запоріжгаз» протягом січня 2015 року – березня 2016 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку транспортування природного газу розподільними трубопроводами в територіальних межах Запорізької області, де розташовані газорозподільні мережі (крім м. Мелітополь, Мелітопольського, Веселівського та Приазовського району Запорізької області), як таке, що не має жодного конкурента.

2. Визнати дії публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Запоріжгаз», які полягали у припиненні газопостачання Квартири [інформація з обмеженим доступом] з підстав, не передбачених чинним законодавством, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку транспортування

природного газу розподільними трубопроводами (розподілу природного газу), шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

3. ПАТ «Запоріжгаз» поновити газопостачання газового приладу [інформація з обмеженим доступом] за рахунок газорозподільного підприємства після приведення системи газопостачання в квартирі [інформація з обмеженим доступом], яка розташована за адресою [інформація з обмеженим доступом], у відповідність до виконавчо-технічної документації.

4. За вчинення порушення, зазначеного в пункті 2 рішення, відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накласти штраф на публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Запоріжгаз» (69035, м. Запоріжжя, вул. Заводська, буд. 7, код ЄДРПОУ 03345716) у розмірі **68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.**

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

О.М. Білий